

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

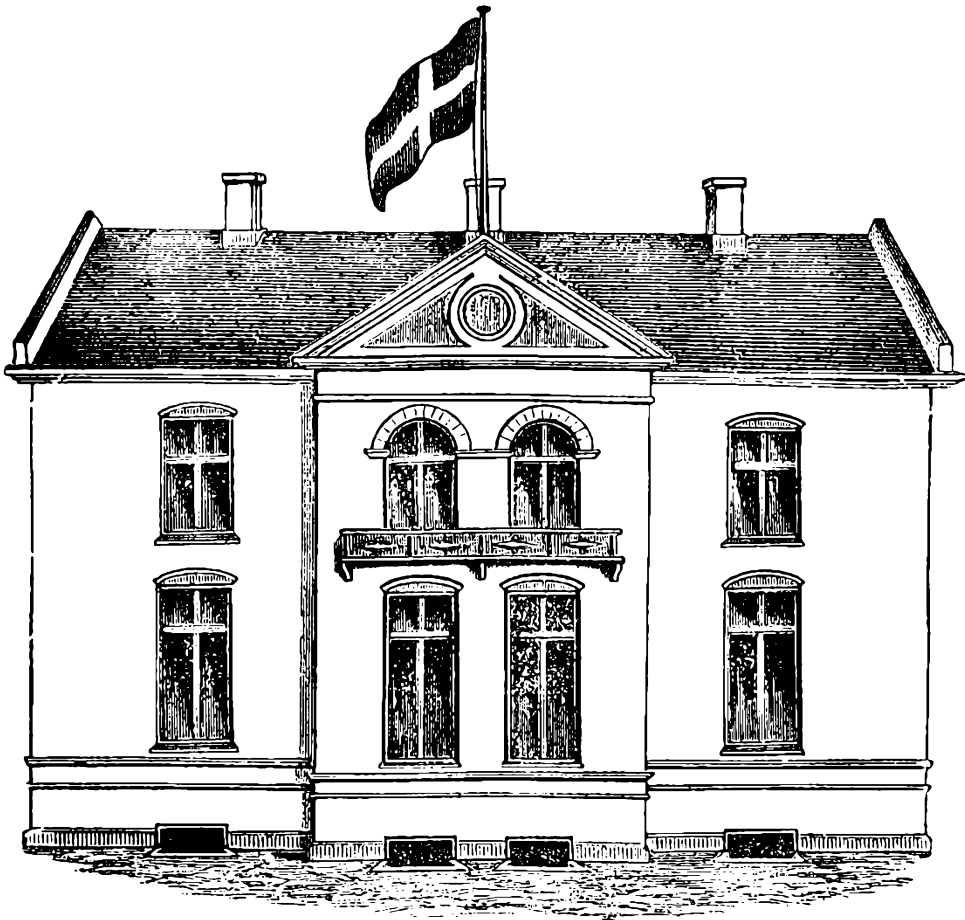
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

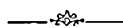
Undervisningsanstalten „Kjøbenhavn“.

Stockholmsgade 7. Ø.

(= Øster Farimagsgade 12, Ø.)

(Havehuset.)

12te Aargang. 1894.

KJØBENHAVN.

Henriksens Bogtrykkeri.

1894.

Statens Pædagogiske Selskab

Kjøbenhavn

Aarsberetning og Program.

Undervisningsanstalten „Kjøbenhavn“

oprettedes i Aaret 1882 og har i den Tid været besøgt af 608 Elever. Elevantallet beløb sig sidste Skoleaar til 127, hvoraf 34 toge almindelig Forberedelseseksamen, 5 Examen Artium, og 9 Tillægsprøver.

Undervisningsanstalten har til Formaal at fortsætte den i Almueskolerne, Højskolerne og Realskolerne begyndte Uddannelse saaledes, at Eleverne ville være i Stand til at tage en af de nedennævnte Eksaminer. Anstalten søger at naa dette Formaal, dels ved en Undervisning med Eksamensfordringerne for Øje og dels ved Atholdelse af Foredrag, der afholdes paa Anstalten, saavel af dens Lærere som af andre.

Nye Elever optages helst efter Sommerferiens Slutning i Midten af August og i Begyndelsen af Januar eller Maj, men kunne forøvrigt optages til enhver Tid, da Anstalten omfatter saa mange Undervisningshold paa højst forskellige Standpunkter, at vedkommende altid vil kunne følge med et af disse, ligesom der ogsaa, om fornødent, i den første Tid efter Optagelsen gives gratis Ekstravejledning i de forskellige Fag.

Betalingsvilkaarene.

Betalingen er: a) til Artium 75 Kr. fjerdingaarlig eller 30 Kr. maanedlig, b) til alm. Forberedelseseksamen 40 Kr. fjerdingaarsvis eller 15 Kr. maanedlig i 12 Maaneder. Elever, der ønske Undervisning i Fransk, betale ekstra herfor 3 Kr. om Maaneden, c) til Adgangseksamen til polyteknisk Læreanstalt 45 Kr. fjerdingaarsvis eller 18 Kr. maanedlig i 12 Maaneder.

Al Betaling erlægges forud, og der betales for Eksamensmaanederne Januar, Juni og Oktober. Betalingsterminerne for den fjerdingssaarsvise Betaling ere: Skoleaarets Begyndelse midt i August, 1ste November, 1ste Februar og 1ste Maj. Skoleaaret regnes fra Midten af August.

I Brændepenge og til Fornyelse af Materiel etc. betaler enhver Elev 2 Kr. halvårlig (1ste Novbr. og 1ste Febr).

Udmeldelse kan kun ske med en fuld Maanedes Varsel, saa at der betales for den Maaned, hvori Udmeldelsen sker og for den følgende. Udmeldelse modtages ikke efter 15de Oktober og 15de Marts af dem, der skulle op til Eksamen henholdsvis i Januar og Juni.

Moderation. For Sønner og Døtre af Skolelærere og for Elever udgaaede fra Københavns Kommuneskoler ned sættes Betalingen for Forberedelseseksamen til 12 Kr. om Maaneden og til Examen Artium til 50 Kr. ijerdingaarlig.

Samlinger. Anstalten er i Besiddelse af fyldige Samlinger til Geografi, Naturhistorie og Fysik. Den fysiske Samling overgaar nu den for dimissionsberettigede Realskoler anordnede Størrelse, og den zoologiske Samling er saa rig holdig, at Eleverne kunne faa Lejlighed til praktisk at paa vise de Forhold, Bogen omhandler. Botanik læses fra April til Oktober, og gennemgaas ved Hjælp af Planter fra den nærliggende botaniske Have.

Sløjd. Anstalten er forsynet med Høvlebænke, Værk tøj etc. til Sløjdundervisning. Undervisningen følger Aksel Mikkelsens System og ledes af en hos Aksel Mikkelsen ud dannet Lærer. Deltagelsen er frivillig og betales særskilt med 6 Kr. halvårlig.

Undervisningslokaler. Anstalten har sin egen Skolebygning i Villaen, Stockholmsgade 7, med gode og tidssvarende Lokaler.

Undervisningstiden er fra 8—2. To Lørdag Aftener Kl. 8¹/₂ i hver Maaned afholdes Foredragsmøder for Eleverne med deres bekendte.

Vidnesbyrd. Tre Gange om Aaret, til Jul, Paaske og Sommerferien, tilstilles Elevernes Forældre eller Værger et

af samtlige Lærere afgivet Vidnesbyrd om Elevernes Flid og Fremgang i de forskellige Fag.

Undervisningen omfatter følgende Kursus.

- I. Almindelig Forberedelseseksamen.
- II. Examen Artium og 4de Klases Eksamen.
- III. Adgangseksamen til polyt. Læreanstalt.

I. Den almindelige Forberedelseseksamen.

Denne Eksamen er den for Tiden fordrede Forberedelseseksamen til polyteknisk Læreanstalt, Veterinær- og Landbohøjskolen, farmaceutisk Eksamen, Tandlægeeksamen, juridisk Eksamen for ustuderede, Holmens Maskinværksteder samt Ansættelse ved Jærnbane-, Telegraf- og Postvæsenet. Den er Adgangseksamen til Officersskolens næstældste Klasse. Desuden svarer den til 1ste Del af Artium, dog med en Tillægsprøve i Latin og, eventuelt, Græsk.

Der forberedes til Eksamen **3 Gange aarlig (Januar, Juni og Oktober)**, og en begavet Elev vil med de i Borger- og Almueskolen erhvervede Kundskaber kunne tage den paa ca. $1\frac{1}{2}$ Aar. Dog ville Elever med særlig gode Forkundskaber kunne tage den paa kortere Tid; saaledes have flere Elever fra forskellige af Landets Højskoler med godt Resultat taget denne Eksamen efter en Forberedelse fra Midten af August til næstfølgende Juni; men for at dette skal kunne lykkes, maa vedkommende ved sin Indtrædelse først og fremmest kunne skrive nogenlunde korrekt dansk Diktat, have nogle Kundskaber i Historie, Geografi og Matematik samt være i Besiddelse af gode Evner og alvorlig Vilje.

Ved Forberedelsen bruges følgende Bøger:

Dansk: Sigurd Müllers Haandbog i den danske Literatur, Schneekloths Dansk Sproglære. P. Dahlberg: Større Lærebog i Geografi. Et Atlas. Blochs Lærebog i Historie I. II. Et historisk Atlas. Bierings Repetitionsudtog. Julius Petersens Arithmetik I., II. Julius Petersens Geometri, Ellingers Fysik. Lützens Zoologi Nr. 2. Grønlunds Lærebog i Botanik. Ad. Hansen og J. Magnussen: Engelsk Læsebog for ældre Begyndere I., II., med Glossarium. Li-

stovs Læsestykker med do. Bojsens engelske Digte, 2den Udgave. Ad. Hansens og Joh. Magnussens Opgaver til engelske Versioner, sidste Udgave. Kapers tyske Læsebog for de første Begyndere. Kapers tyske Læsebog. Kapers tyske Grammatik. I Fransk (for saa vidt dette Fag ønskes) læses i Begyndelsen efter den Ahn-Ollendorffske Methode, indtil nogen Færdighed er naact, hvorefter der gaas over til en lettere fransk Bog.

Samtlige Bøger til alm. Forberedelseseksamen kunne faas brugte for ca. 30 Kr.

II. Artium.

Der forberedes baade til den **sproglig-historiske og matematisk-naturvidenskabelige** Retning samt til **4de Klasses Eksamen** og de forskellige **Tillægsprøver**.

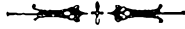
1. Elever uden Forberedelseseksamen ville behøve $1\frac{1}{2}$ --2 Aar for at tage Eksamen i Førstedelsfagene og derefter 1 eller 2 Aar til Forberedelsen til Eksamens sidste Del. Førstedelsfagene ere Geografi, Naturhistorie, Tysk og Latin (skriftlig eller mundtlig); hertil kommer desuden for den sproglig-historiske Retning: Matematik og Græsk.
2. Elever med den alm. Forberedelseseksamen ville behøve mindst 1 Aar for at tage Tillægseksamen og derefter 1 Aar til Afslutning. Tillægseksamen omfatter a) for den matematisk-naturvidenskabelige Retning en Prøve i Latin (skriftlig og mundtlig); b) for den sproglig-historiske Retning en Prøve i Latin (skriftlig og mundtlig) og i Græsk.
3. Seminarister med 1ste Karakter ville behøve mindst 1 Aar for at tage Tillægseksamen i 2 nyere Sprog samt en af de under 2 nævnte Tillægsprøver, og derefter 1 Aar til Afslutning.

De, som have taget Artium af den **sproglig-historiske** Retning, have Adgang til at indstille sig til alle Fakultets-eksamina ved Universitetet; de, som have taget Artium af den **naturvidenskabelig-matematiske** Retning, kunne indstille sig som Eksaminander ved den polytekniske Lærestanstalt, desuden

til statsvidenskabelig og medicinsk Embedseksamen, samt nogle Retninger af Skoleembedseksamen; men til den teologiske og juridiske kun, naar de ved Universitetet underkaste sig en Tillægseksamen, henholdsvis i Latin og Græsk og i Latin.

III. Adgangseksamen til polyteknisk Lærestanstalt.

Denne Eksamen kan tages af dem, der have bestaaet almindelig Forberedelseksamen, og er nødvendig for dem, der ville uddanne sig ved den polytekniske Lærestanstalt til Ingeniører, Mekanikere, Kemikere osv. Undervisningstiden er 1 Aar, og Fagene ere: Fransk, Aritmetik, Geometri, Trigonometri, Stereometri, analytisk Geometri og Projektions-tegning.

Lærerne:

- Arlaud*, Kortorchef, Fransk. Har været Lærer ved Anstalten siden August 1884.
- H. Biering*, Cand. theol., Historie. Siden August 1890.
- H. C. Christiansen*, Bestyrer, Cand. mag., Assistent ved polytek-nisk Lærestanstalt, Matematik, Fysik og Astronomi. Siden Oktbr. 1893.
- L. Gottschalk*, Bestyrer, Ingeniørkaptajn, Matematik, Fysik, Tysk og Regning. Siden August 1882.
- V. Hoff*, Cand. phil., Fransk. Siden August 1892.
- E. Jessen*, Dr. phil., Dansk og Engelsk. Siden Oktbr. 1883.
- K. M. Klausen*, Lærer med udv. Eksamen, Naturhistorie, Engelsk og Geografi. Siden August 1882. Er tillige Anstaltens Kasserer.
- C. Larsen*, Cand. theol., Græsk og Latin. Siden Oktbr. 1892.
- O. H. K. Larsen*, Stud. polyt., Matematik, Fysik, Astronomi. Siden August 1892.
- P. Larsen*, Cand. phil., Matematik. Siden 1893.
- C. Mortensen*, Cand. theol., Geografi og Historie. Siden September 1892.
- J. Rasmussen*, Lærer m. udv. Eksamen, Dansk og Tysk. Siden August 1883.
- R. P. Rasmussen*, Bestyrer, Lærer, Løjtnant, Matematik, Regning og Geografi. Siden August 1882.
- Johs. Ravn*, Cand. phil., Tysk. Siden August 1892.
- S. Sørensen*, Bestyrer, Dr. phil., Latin, Græsk, Fransk, Oldnordisk, Historie og Dansk. Siden Aug. 1882.

H. C. Christiansen,

Cand. mag.. Assistent v. polyt. Lærestanstalt.

L. Gottschalk,

Ingeniørkaptajn,

Rosenvængets Allé 41. Ø.

R. P. Rasmussen,

Lærer, Løjtnant.

Blegdamsvej 24, 2. S. N.

S. Sørensen,

Dr. phil.

Ole Suhrsgade 18, 4. S. K.

Bestyrelsen træffes hver Skoledag Kl. 9—2.

**Fortegnelse over Apparaterne i den fysiske Samling paa
Undervisningsanstalten „Kjöbenhavn“.**

<p>Forsøgsstativ, Trefod af Jærn med Messing-Opstander.</p> <p>Klemmer til Apparaternes Anbringelse paa ovenstaaende.</p> <p>Reagensglas af forskellig Størrelse.</p> <p>Cylinderglas - — —</p> <p>Kogeflasker - — —</p> <p>Glastragte - — —</p> <p>Spirituslamper- — —</p> <p>Maalestok med dansk Maal og Metermaal.</p> <p>Noniusmodel.</p> <p>1 Sæt Vægtlodder.</p> <p>Blylodder i forniklede Hylstre med Ophængeskroge.</p> <p>Glastaarer og Bologneserflasker.</p> <p>Atwoods Faldmaskine med Pendul og elektrisk Klokke, der bevirker Udløsning af Vægten og angiver Pendulslagene.</p> <p>Tyngdepolygon med afsatte Linier og forskellige Ophængningspunkter til at vise Tyngdepunktets Beliggenhed.</p> <p>Dobbeltkegle paa Skraalinier.</p> <p>Vægtstang paa Stativ med forskydelig Tridse, hvorved Vægtstangen kan bruges baade som en- og toarmet.</p>	<p>Hydrostatisk Vægtskaal, forskydelig paa en høj Opstander.</p> <p>Cylinder med tætsluttende Hylster til Anbringelse paa ovenstaaende.</p> <p>Centrifugalrutschbane af Metal paa Fod med Kugler.</p> <p>Tridseapparater med forskel. Tridser og toløbende Blokke.</p> <p>Vinde med Vinkelvægt, Bradspil og Differentialtridse.</p> <p>Skraaplan med foranderlig Højde og tilhørende Valse, som kan fastgøres, saa at Forskellen mellem rullende og glidende Gnidning kan vises.</p> <p>Skrue i fast Møtrik til at løfte Byrder og udøve Tryk, til lige indrettet som Gangspil.</p> <p>Centrifugalmaskine; dertil a) Centrifugalbøjleapparat til Forklaring af Jordens Fladtrykning, samt et Par Vandspande, b) to ulige store Kugler i Stativ, c) Glaskugle til Vand og Kviksølv, d) Pendullod (Foucault) og Ring, der stiller sig vandret, e) vippende Glasrør, t) Centrifugalregulator, g) Centrifugaltrøreapparat.</p>
---	--

Pendul, Lodsnoer.
 Hemværk med Pendul og Lod.
 Mariottes Stødmaskine.
 Turbine.
 Stikhævert.
 Apparat til at vise Trykkets
 Forplantning i Vædsker.
 Kartesiansk Djævel i Flaske.
 Togrenet Hævert med Siderør.
 Samkvemhavende Rør i For-
 bindelse med et Haarrør.
 Samkvemhavende Rør, galge-
 formet, 30" langt med Gum-
 mikugle samt 2 Glaskopper
 til Forsøg over Vædskers
 Vægtfylde.
 Libelle.
 Pascals Vaser efter Haldats
 Metode.
 Archimedes Skrue, Glasspiral
 med lakeret Blikkar.
 Boyles Ventil, Cylinderglas
 med sleben Messingplade.
 Nicholsons Flydevægt af Glas
 med Cylinderglas.
 Mælkeprøver.
 Glasrør til Torricellis Forsøg.
 Kviksølvbarometer.
 Flaske med Kviksølv.
 Aneroidbarometer.
 Glasrør med Maalestok og
 Glashane til Paavisning af
 Mariottes Lov.
 Sugepumpe af Glas.
 Trykpumpe af Metal med
 Vindkedel — Brandsproj-
 ten.
 Luftpumpe, Fortyndingspumpe
 til at skrue paa et Bord;
 hertil a) 2 Glasklokker, luk-
 kede, 2 aabne til Blæres-
 sprængningsforsøg og til at
 anbringe et fyldt Barome-
 ter paa, saa man ser Baro-
 meterstanden ved lavere

Tryk og Pumpearbejdets
 aftagende Virkning. b) Vingeapparat til Paavisning
 af Luftens Modstand, med
 Tandstokke og Drev helt af
 Metal, at benytte saavel
 under som udenfor Klok-
 ken. c) Magdeburgske
 Halvkugler, d) Apparat til
 at vise Faldet af en Bly-
 plade og en Fjer i det luft-
 tomme Rum. e) Glaskugle
 til Luftvejningsforsøg med
 Luftpumpeventil. f) Kaut-
 sjukballon til at vise Luf-
 tens Udvidekraft ved for-
 mindsket Tryk. g) Isappa-
 rat til at vise Varmebinding
 ved Fordampning.

Kugle i Ring paa Stativ til
 at vise Legemers Udvidelse
 ved Varme ved Kuglens
 Opvarmning.
 Sammennittet Jærn- og Mes-
 singstang til at vise Metal-
 lers ulige Udvidelse ved
 Opvarmning.
 Sammenloddet Jærn- og Kob-
 berstang til at vise Varmens
 ulige Forplantning.
 Termometre med Réaumurs,
 Celsius's og Fahrenheits
 Inddeling.
 Tomme Termometerrør med
 store Kugler.
 Maksimums- og Minimums-
 Termometer.
 Apparat til Forsøg over Ud-
 straaling, Indsugning og
 Tilbagekastning af Varme
 (fra Legemer med plan og
 krum Overflade), bestaaende
 af to Stativer med kubiske

Kar med forskellige Overflader, Differentialtermometer, Luft- og Kvægsølvtermometer, Hulspejle, Skærme, Platinspiral til Glødning, Lampe m. m.

Apparat til at maale 5 forskellige Metalstængers Udvidelse ved Varme.

Apparat til Maaling af forskellige Metaller's Varmefylde.

Franklins Kogerør.

Vandhammer.

Wollastons Kryofor.

Destillationsapparat af Glas.

Ske til Lejdenfrosts Forsøg.

Forsølvet Skaal til —
Gennemskaaren, bevægelig Model af en Dampmaskine med Svinghjul, alt af Metal.

Regnaults Hygrometer.

Flere Magnetstænger med Ankre.

Daase med Metaltraadsnet over, hvori Jærnfilspeen.

Hesteskomagnet.

1 Sæt Cylindre af blødt Jærn.

Deklinationsnaal paa Fod.

Inklinationsnaal i Rammepaa Fod.

Glasstang, Halvdelen med Ebonithylster, Gnidetøj med Amalgam.

Stativer med Hyldemarvskugler (elektriske Penduler).

Elektrisk Kugledans.

Elektrisermaskine.

Elektrisk Mølle.

— Klokkespil.

Isolerskammel.

Guldbladeelektroskop.

— med Kondensatorplade.

Isoleret Leder med 3 Hyldemarvpenduler til at vise elektrisk Fordeling.

Forskellige Leydnerflasker.

Udladere.

Faradays Kappe.

Kobber- og Zinkplader til Voltasøjle.

1 Bunsensk Element, 1 Kromsyre do.

Dykkebatteri paa 4 Zink-Kul-Elementer med Kromsyre.

Glødelampe paa Stativ.

Deklinationsnaal med Kobberbøjle til Ørsteds Grundforsøg.

Multiplikator med astatisk Naal.

Elektromagnet med Anker og Krog.

Elektromagnetisk Motor.

Telegrafapparat med Urværk, Galvanometer, Papirrulle m. m., som de ved Statsbanerne benyttede.

Vanddekompositionsapparat med inddelte Klokker paa Stativ.

Galvanoplastisk Apparat.

Et Par Telefoner med Ledningstraad.

3 forskellige Mikrofoner.

Thermoelektrisk Bøjle p. Fod.

Kulspidser til det elektriske Lys.

1 Dynamometer.

1 Lampe i kardansk Ophængning.

Fortegnelse over Anstaltens naturhistoriske Samling.

Kranium af Menneske.	Stillids	udst.
Arm og Skulderparti af do.	Lærke	—
Aorta af do.	Stær	—
Skelet af Abe.	Gøg	—
Kranium af do.	Spætte	—
2 Kranier af Spidsmus.	Agerhone	—
2 do. - Pindsvin.	Hjejle	—
Pindsvin, udstoppet.	Snæppe	—
Flagermus, udstoppet.	2 Brushaner	—
Flyvende Hund, udst.	Hejre	—
Egern, udst.	Vandhøne	—
Studsmus, udst.	Ibis	—
Lemæn, udst.	Pelikan (Hoved).	
Kranium af Hare.	Hættemaage, udst.	
— - Kat.	Vildand	—
— - Hund.	Edderfugl	—
— - Ræv.	Fiskeand	—
— - Landbjørn.	Lunden	—
— - Grævling.	Kongepengvin	—
Lækat, udst.	2 Firben i Spiritus.	
Kranium af Sæl.	Gekko -	—
— - Delfin.	Kamæleon	—
— - Faar.	Staalorm -	—
Takker af forskellige Hjorte.	Skelet af en Snog.	
Kranium af Svin.	Hugorm i Spiritus.	
En Samling forsk. Pattedyr-	Klapperslange i do.	
tænder.	Almindelig Snog i do.	
Skelet af Hane.	Krokodilunge i do.	
Kranium af Albatros.	Kranium af Havskildpadde.	
Spurvehøg, udst.	Sumpskildpadde, udst.	
Ugle, udst.	Havskildpadde.	—
Tornskade, udst.	2 Salamandre i Spiritus.	
Sangdrossel, —	7 Udviklingstrin af den brune	
Natravn, —	Frø.	
Musvit —	Lovfrø i Spiritus.	

Skelet af Tudse.	Flodkrebs	i Spiritus.
Strandtudse i Spiritus.	Krabbe	i do.
Skelet af Torsk.	Eremitkrebs	i do.
Aborre i Spiritus.	Bænkebidere	i do.
Flyvefisk i do.	Tanglopper	i do.
Sugefisk i do.	Langhalse	i do.
Sværdfisk, udst.	Rørorme	i do.
Hundestejl i Spiritus.	Regnorm	i do.
Pindsvinefisk i do.	Sandorm	i do.
Kuffertfisk i do.	Nereide	i do.
Torsk i do.	Guldmus	i do.
2 Maller i do.	Lægeigle	i do.
Laks i do.	Spolorme	i do.
Gedde i do.	Bændelorme	i do.
Hajkæber.	Tiarmet Blæksprutte.	
Hajunge i Spiritus.	Nautil.	
Rokke i do.	En Samling Snegleskaller.	
Do. udst.	Blaamusling i Spiritus.	
1 Kasse Insekter.	En Samling Muslingskaller.	
En Samling Insektlarver og Pupper.	Søpindsvin.	
Korsedderkop i Spiritus.	Søstjerne.	
Fugleedderkop i do.	Søsol.	
Skorpion i do.	Paddehatkoral.	
Tusindben i do.	Stjernekorall.	
Skolopender i do.	Ædelkorall.	